

Sklopljeni i razvedeni brakovi u Crnoj Gori u 2011. godini

U 2011. godini sklopljeno je 3 528 brakova, a razvedeno 471.

Stopa nupcijaliteta (broj sklopljenih brakova na 1 000 stanovnika) je 5,7, a divorcijaliteta (broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika) je 0,8.

Na 1 000 sklopljenih brakova bilo je 133,5 razvoda.

Broj sklopljenih brakova u 2011. godini, manji je za 4,0% nego u 2010. godini.

Razvedenih brakova je za 9,4% manje nego u 2010. godini.

Pri sklapanju prvog braka, prosječna starost mladoženje je 31,1 godina, a nevjeste 27,1.

- svoj prvi zakonski brak sklopilo je 93,2% mladoženja (3 288) i 94,8% nevjesta (3 344)*
- drugi 6,2% (219) mladoženja, i 4,9% (172) nevjesta,*
- a treći i više 0,6% (21) mladoženja i 0.3% (12) nevjesta.*

Prilikom razvoda braka prosječna starost muža bila je 39,4 godine, a žene 34,8 godina.

Brakovi koji su razvedeni u 2011. godini, trajali su prosječno 10,3. godine.

- od ukupnog broja razvedenih brakova 4,2% je onih koji su se razveli u prvoj godini braka,*
- 28,7% razvedenih brakova je trajalo od 1 do 4 godine,*
- 17,2% je razvedeno nakon 20 i više godina braka.*

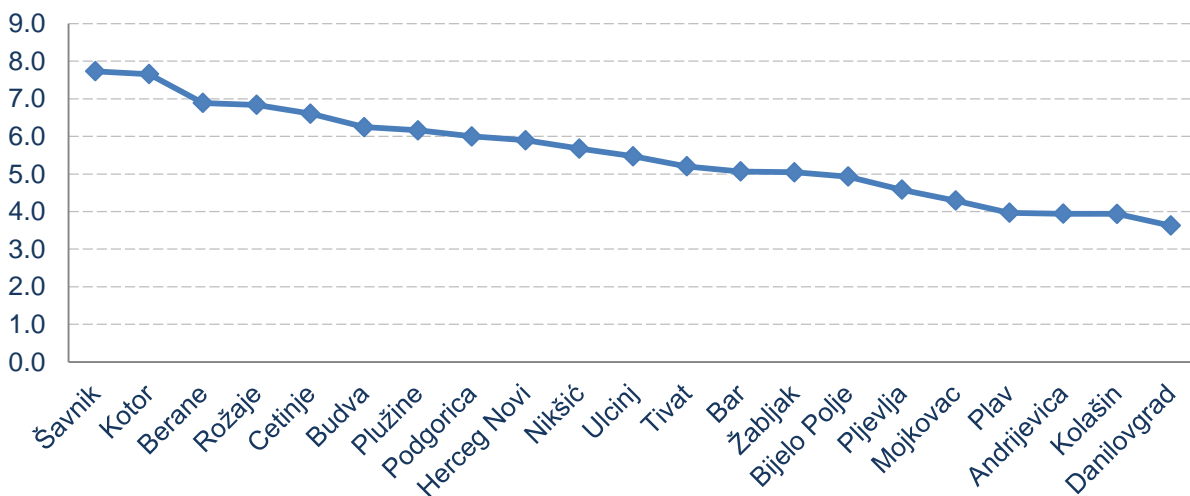
U 35,9% razvedenih brakova nije bilo izdržavane djece, u 51,0% jedno ili dvoje djece, a u 13,1% troje i više djece.

Od ukupnog broja razvedenih brakova sa izdržavanom djecom (302) u 79,5% slučajeva izdržavana djeca dodijeljena su ženi, 16,9 mužu %. Ženi i mužu su djeca dodijeljena iz 2,3% razvedena braka, a drugim osobama i ustanovama iz 1,3%.

Tabela 1. Sklopljeni i razvedeni brakovi, Crna Gora 2011. godine

	1960	1980	2000	2009	2010	2011
Sklopljeni brakovi	3 387	4 429	3866	3 829	3 675	3 528
Razvedeni brakovi	399	259	435	456	520	471
Na 1000 stanovnika						
Sklopljeni brakovi	7,3	7,6	5,9	6,2	5,9	5,7
Razvedeni brakovi	0,9	0,4	0,7	0,7	0,8	0,8
Broj razvedenih na 1 000 sklopljenih brakova	117,8	58,5	112,5	119,1	141,5	133,5
Prosječna starost pri sklapanju prvog braka						
Nevjesta	22,0	23,1	24,9	26,4	26,7	27,1
Mladoženja	26,7	27,5	29,8	30,6	30,8	31,1

Grafik1. Stope nupcijaliteta po opštinama, 2011. godine

Najviša stopa nupcijaliteta u 2011. godini zabilježena je u opštinama Kotor i Šavnik, a najniža u opštini Danilovgrad.

Metodološka objašnjenja

Statistika sklopljenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Istraživanjem se prikupljaju podaci o braku, kao i osnovni demografski, obrazovni i ekonomski podaci o licima koja stupaju u brak.

Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije.

Statistika razvedenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Istraživanjem se prikupljaju podaci o braku, osnovni demografski, obrazovni i ekonomski podaci o licima koja se razvede kao i podaci o njihovoj djeci.

Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije.

Izvori podataka

Podaci o sklopljenim brakovima prikupljaju se preko matičnih kancelarija jedinica lokalne samouprave. Izvor podataka o razvedenim brakovima su Osnovni sudovi nadležni za razvod braka.

Obuhvat i uporedivost

Podaci o sklopljenim i razvedenim brakovima prikupljaju se i obrađuju u skladu s definicijom ukupnog stanovništva, prema međunarodnim preporukama (UN, Eurostat). Prema toj definiciji podaci o sklopljenim i razvedenim brakovima obrađuju se od 2005. Pri upoređenju podataka, a posebno stopa koje se računaju na osnovu ukupnog broja stanovnika, potrebno je voditi računa o promjeni definicije ukupnog stanovništva.

Naime, prema pravnim propisima o vođenju matičnih knjiga slučajevi sklapanja braka obavezno se upisuju u matične knjige područja na kome su se desili, bez obzira na to da li lica stanuju na tom području ili ne. U obradi statističkih istraživanja vrši se pregrupisanje, tako da se rezultati iskazuju prema mjestu stalnog stanovanja, a kod razvedenih brakova prema posljednjem mjestu zajedničkog prebivališta.

U statistici sklopljenih brakova jedinica posmatranja je svaki zakonito sklopljen brak, a kod statistike razvedenih brakova svaki brak koji je pravosnažnom presudom nadležnog suda razveden.

Definicije i objašnjenja

Sklopljeni brak jeste zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Razvedeni brak jeste pravosnažnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

Bračno stanje:

Za razvrstavanje po ovom obilježju uzeto je u obzir samo zakonsko bračno stanje. To znači su oženjenim/udatim smatrana samo lica koja su se tokom dešavanja posmatrane pojave nalazila u braku sklopljenom u skladu sa zakonskim odredbama, a kod razvedenih smatrana su lica čiji je brak zakonski razveden.

Starost:

Usvim tabelama u ovom saopštenju starost je izražena u navršenim godinama života. Računa se na osnovu datuma rođenja lica i datuma kada se slučaj desio. U većini tabela starost je iskazana u petogodišnjim starosnim grupama.

Stopa nupcijaliteta predstavlja broj sklopljenih brakova na 1 000 stanovnika u godini posmatranja.

Stopa razvedenih predstavlja broj razvedenih brakova na 1 000 sklopljenih brakova.

Stopa divorcijaliteta predstavlja broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika u godini posmatranja.

Pravni osnov

Podaci ovih statistika prikupljaju se u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore", br. 18/12 od 30.03.2012 i Godišnjim planom statističkih istraživanja ("Sl. list CG", br. 53/11 od 11.11.2011).

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izvještajne jedinice su dužne da daju podatke, a individualni podaci dobijeni istraživanjem, su zaštićeni, i koriste se isključivo u statističke svrhe

**Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814**

**Saopštenje pripremila:
Sonja Jovanović**

Tel: (382) 20 230-996

e-mail: contact@monstat.org